

Sjálfbærni og markvissari umhirða grænna svæða

Magnús Bjarklind og Árni Bragason

Uppbygging og umhirða grænna svæða – markvissari umhirða

- Uppbygging grænna svæða
 - Hönnun
 - Efnisval
 - Útboðsgögn
 - Fagleg vinnubrögð
 - Verkeftirlit
- Umhirða grænna svæða
 - Viðmið – ástandskröfur
 - Útboðgögn / vinnulýsingar
 - Fagleg vinnubrögð
 - Verkeftirlit

Uppbygging / hönnun grænna svæða

- Val á efni / tegundum m.t.t. notkunar, tilgangs, álags og aðstæðna.
 - Burðarlag / jarðvegur / mold.
 - Grastegundir
 - Trjá- og runnategundir
- Hönnun, framkvæmd og umhirða taki mið af lífræðilegum þörfum viðkomandi tegundar.
 - Vaxtarskilyrði / rými
 - Viðhaldspörf, m.a. sláttur, klippingar
 - Áburður
 - Vatn
 - o.fl.

Fagmennska og gæði í uppbyggingu og umhirðu grænna svæða

Gras er ekki bara gras!

- **Grasblöndur**

- Knattspyrnuvallapökur
- Túnþökur
- Lyngþökur
- Mosapökur
- Úthagagras
- Mýrapökur

Lyngþökur / mosapökur / úthagagras

- Lítil viðhaldspörf?
 - Undirbygging?
 - Jarðvegur?
 - Vökvun?
 - Áburður?
 - Saltmengun?
 - Álag?

Hvítsmári / úthagagras

Breyting á tegundasamsetningu

Efnisval: Mold / jarðvegur / áburður

Nýlegar lyngþökur

Fjölærar illgresistegundir

Hver er raunveruleg sláttuþörf grassvæða?

Hver er raunveruleg sláttupörf grassvæða?

Skilgreining svæða

Sláttuþörf?

Umhirða og viðhald grænna svæða

- Grassláttur
 - Uppbygging
 - Grastegundir
 - Sláttutíðni
 - Sláttuaðferðir
 - Vélar og tæki
 - Áburðargjöf

Trjágróður – borgartré

- Almennt of lítið rôtarrými
- Jarðvegur illa skilgreindur
- Almennt plantað of djúpt
- Uppbindingar valda skemmdum
- Þekjuefni (sandur) veldur oft skemmdum
- Umhirða?

Trjágróður - rótarrými

Skert rôtarkerfi

Uppbinding trjágróðurs

- Vantar fagkunnáttu
- Veldur í mörgum tilfellum meira tjóni en gagni
- Gleymist að fjarlægja
- Börkur skemmist undan gúmmíborðum
- Staurar skemma greinar, stofn og rætur.

Trjáhlíafar – gagn eða ógagn

Skemmdir á trjágróðri vegna sláttutækja

Í ástandsskoðunum grænna svæða hefur komið ljós að allt að 90% stakstæðra trjáa í grassvæðum hafa orðið fyrir skemmdum, flestar alvarlegar.

Trjáhlífar

Ljósmynd: Erla Bil Bjarnardóttir

Þekjuefni í trjá- og runnabeð

Þekjuefni - sandur

Tré og jarðvegsmanir

Rannsókn

Verkfræðistofunnar EFLU, Skógræktarinnar á Mógilsá,
Félags Skrúðgarðyrkjumeistara og Reykjavíkurborgar

2,3 m að “neðri” rótarhálsi

Allt dautt á meira en 90 cm dýpi á þremur árum

Tré og jarðvegsmanir

